

POHJOIS-SAVON KUNTIEN TIETOHALLINTOSTRATEGIA

Tahtotila	• Strateginen sitoutuminen yhteistyöhön • Yhteinen suunnittelu ja päätöksenteko • Asiantuntijuuden ja osaamisen vahvistaminen
Toteutusmalli	• Kunnan oma tietohallinto • Yhteinen tietohallintofoorumi • Valitut in house palveluntarjoajat • Muut palveluntarjoajat
Kärkihankkeet	• Maa-kuntaverkon maakunnallistaminen • Kokonaisarkkitehtuurin luominen • Tietoturva- ja tietosuojavaatimukset
Kehittämisverkostot	• Sivistys (varhaiskasvatus, peruskoulu, lukio) • Tekninen (rakentaminen, ympäristö, infra) • Hallinto (informaatiohallinta, päätöksenteko)

TALOUDELLISEMMIN - TEHOKKAAMMIN - VARMEMMIN

Tulevaisuuden kuntien ICT-yhteistoiminnan toteuttamishanke 2017-2018.

Versio 1.0

Kunnan oma tietohallinto

Kuntakoon ja kunnan organisoitumismallin mukaisesti resursoitu oma tietohallinto. Pienemmissä kunnissa oman toimen ohessa ja isoimmissa kunnissa useamman henkilön voimin. Myös tietosuoja- ja tietoturvavastaavat tarvitaan jokaiseen kuntaan. Kunnan oman tietohallinnon sekä tietosuojan ja tietoturvan järjestämistä varten voidaan laatia yhteiset toimintaohjeet.

Kuntien yhteinen tietohallintofoorumi

Kuntien välistä yhteistyötä toteutetaan tietohallintofoorumin kautta. Jokainen kunta nimeää foorumiin yhden viranhaltijaedustajan, joiden joukosta valitaan vuosittain puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Puheenjohtajisto muodostaa asioita valmistelevan työvaliokunnan. Halutessaan kunnat voivat rekrytoida (ensimmäisenä maakuntana Suomessa) yhteisen digijohtajan, joka vastaa foorumin, kehittämisverkostojen ja kärkihankkeiden vetämisestä sekä yhteistyön kehittämisestä palveluntarjoajien kanssa.

Valitut In house palveluntarjoajat

Pohjois-Savon kunnat käyttävät yhteisiä In house palveluntarjoajia, jotka kokoavat ja tuotteistavat omasta ja yhteistyökumppaneiden tarjonnasta tulevaisuuden kuntien tarvitsemat palvelut. Palveluntarjoajilla odotetaan muuntumista teknologiatoimittajista toiminnallisen digitalisaation toimittajiksi ja ennakoivien ratkaisujen kuntakumppaneiksi. Pidemmällä aikavälillä voidaan tarkastella yhteisten palveluntarjoajien määrän vähentämistä.

Muut palveluntarjoajat

Tarjoavat kuntien käyttöön parhaat markkinoilla olevat palvelut, joilla täydennetään In house palveluntarjoajien valikoimaa. Erityistavoitteena innovatiiviset digitalisaatiota edistävät uudet palvelut ja teknologiat. Yhteisiä kokeiluja ja niihin perustuvia hankintoja koordinoidaan tietohallintofoorumissa ja edistetään kehittämiskustannuksissa.

Kehittämisverkostot

Eri toimijoiden väliset rajapinnat halkaistaan toimialakohtaisilla kehittämisverkostoilla, joita ovat sivistys-, tekninen- ja hallintoverkosto. Jokaiselle verkostolle voidaan nimetä isäntäkunta ja vastuuhenkilö tai ottaa käyttöön kuntien yhteisen digijohtajan vastuumalli.

Kärkihankkeet

Tietyille ajanjaksolle valittavat kuntien yhteiset kärkihankkeet, joita ensimmäisessä vaiheessa voisivat olla maakuntaverkko, kokonaisarkkitehtuuri sekä tietoturva ja tietosuoja. Myös tietojärjestelmä-arkkitehtuurin tehostaminen voisi tuoda nopeita kustannushyötyjä.

Yhteistoiminnan tarve

Yhteistoiminnan tarve muodostuu sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista, kasvavista kuntakohtaisista kustannuksista, lainsäädännön lisääntyvistä velvoitteista sekä digitalisaation paineista ja odotuksista.

Kuntien lausuntotiivistelmät Pohjois-Savon kuntien tietohallintostrategiasta

1. Iisalmi

Iisalmen kunta pitää hyvänä sitä, että Pohjois-Savon kuntien ja tulevan maakunnan välistä yhteistyötä tiivistetään jatkossa. Erialaisten kehittämisverkostojen ja kärkihankkeiden avulla on mahdollista saavuttaa toiminnallisia ja taloudellisia hyötyjä ja edistää yhteistyössä maakunnan elinvoimaa ja kilpailukykyä. Kuntien yhteinen tietohallintofoorumi on kannatettava yhteistyömuoto. Iisalmen kunta ei kuitenkaan ole tässä vaiheessa sitoutunut esimerkiksi yhteisen digijohtajan palkkaamiseen. Lähtökohtana yhteistyössä tulisi olla Pohjois-Savon kuntien vapaaehtoinen yhteistyö tai vastaavasti tietohallintofoorumin tulisi olla maakunnan organisoima kuntien ja maakunnan välinen yhteistyömuoto. Iisalmen kaupungin tietohallinto ja ICT-palvelut on tuotettu tällä hetkellä toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaalla tavalla, eikä kaupunki ole näillä näkymin sitoutumassa esimerkiksi yhteisen maakunnan ja kuntien välisen yhtiön perustamiseen.

2. Joroinen

Ei lausuntoa

3. Kaavi

Ei lausuntoa.

4. Keitele

Keiteleen kunnalla ei ole huomautettavaa Pohjois-Savon kuntien yhteiseen tietohallintostrategiaan.

5. Kiuruvesi

Kaupunginhallitus pitää maakunnallista kuntien tietohallintostrategiaa hyvin tarpeellisina. Strategia tulee kytkeä valtakunnalliseen kehittämistyöhön. ICT-toimialalla integraation tarvetta on sote- ja maakuntauudistuksesta huolimattakin. Strategian aikajänne tulee määritellä esim. tuleva maakuntavaltuustokausi. Strategia ei ota kantaa miten ICT-toimialan resurssit järjestetään. Oletus lienee, että ICT-toimialan resurssit ovat jatkossakin kunnilla. Tästä seuraa, että lopullinen päätöksenteko toimenpiteistä on kunnilla. Kaupunginhallituksen kanta on, että Ylä-Savon ICT-palvelut Oy tulee jatkaa in-house -toimijana ja yhtiön tulee tarjota osakkuutta ja in-house asiakkuutta myös muille maakunnan kunnille. Strategiaa tule täydentää myös siten, että valmistellaan tahtotilaa, toteutusmallia, kärkihankkeita ja kehittämisverkostoja kuvaavat mittarit, joiden avulla voidaan arvioida objektiivisesti strategian toteutumista.

6. Kuopio

Kaupunginjohtajan johtoryhmä hyväksyy tietohallintostrategian ja samalla nimeää tietohallintofoorumiin Kuopion kaupungin viranhaltijaedustajaksi va. tietohallintojohtaja Jorma Halosen.

7. Lapinlahti

Tietohallintostrategiassa on kuvattu hyvin ne lähtökohdat ja toimintaympäristöön liittyvät muospaineet, jonka vuoksi kuntien yhteinen tietohallintostrategia on tarpeellinen. Strategiassa määritellyt tavoitteet ovat selkeästi määriteltyjä ja kaikille kunnille yhteisiä. Lapinlahden näkökulmasta tietohallintostrategiaa tulee päätöksenteon jälkeen lähteä toteuttamaan kaikkia kuntia hyödyttävien kärkihankkeiden ja konkreettisten toimenpiteiden kautta.

8. Leppävirta

Leppävirran kunnalla ei ole huomautettavaa tietohallintostrategiaan. Yhteistyötä ICT-toiminnoissa tulee kyetä lisäämään nykyiseen nähden, jotta ICT-toimintojen kustannuskehitys säilyy kestäväällä tasolla.

9. Pielavesi

Pielaveden kunta näkee hyvänä, että maakunnallisen ICT-hankkeen myötä on laadittu kuntien yhteinen tietohallintostrategia. Se toimii kuntien omien tietohallintostrategioiden pohjana. Strategiaa luodessa on myös tunnistettu kuntien tarve yhteisten ohjeistusten luomiselle sekä yhteiset kärkihankkeet, jotka voidaan toteuttaa kuntien välisellä yhteistyöllä. Pielaveden kunta kannattaa kuntien yhteistyön tiivistämistä tietohallintostrategiassa kuvatulla tavalla.

10. Rautalampi

Tietohallintostrategia luonnos on selkeä ja napakka kokonaisuus. Strategiatasolla asiat on hyvin ilmaistu. Rautalammin kunnan kannalta on tärkeää, että strategian toteutus on pienen kunnan näkökulmasta aidosti taloudellista, tehokasta ja että ICT-toimintojen varmuus kasvaa. Muilta osin strategiasta ei ole huomautettavaa.

11. Rautavaara

Rautavaaran kunta näkee hyvänä, että maakunnallisen ICT-hankkeen myötä on laadittu kuntien yhteinen Tietohallintostrategia-luonnos. Luonnos on aika selkeä ja napakka kokonaisuus. Strategiatasolla asiat on esitetty hyvin ja sen tulee toimia kuntien omien tietohallintostrategioiden alustana. Strategiaa luodessa on tunnistettu kuntien tarve yhteisten ohjeistusten luomiselle sekä yhteiset kärkihankkeet. Rautavaaran kunta kannattaa kuntien yhteistyön tiivistämistä tietohallintostrategiassa kuvatulla tavalla. Rautavaaran kunnan kannalta on tärkeää, että strategian toteutus on pienen kunnan näkökulmastakin aidosti taloudellista, tehokasta ja että ICT-toimintojen varmuus kasvaa. Muilta osin strategiasta ei ole huomautettavaa.

12. Siilinjärvi

Siilinjärven kunnalla ei ole lausuttavaa Pohjois-Savon kuntien tietohallintostrategiasta.

13. Sonkajärvi

Sonkajärven kunta toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa Pohjois-Savon kuntien tietohallintostrategiaan.

14. Suonenjoki

Pohjois-Savon kuntien tietohallintostrategialuonnoksessa on hyvin kuvattu toimintaympäristön muutospaineeet ja ne lähtökohdat, joiden johdosta syntyy tarve yhtenäiselle kuntien tietohallintostrategialle. Strategialuonnoksessa esille nostetut periaatteet; taloudellisuus, tehokkuus ja varmuus ovat selkeästi määriteltyjä sekä kaikille kunnille tarpeellisia ja yhteisiä tavoitteita. Suonenjoen kaupunki näkee yhteisen tietohallintostrategian tarpeellisena kuntien sitouttamisen välineenä ja päätöksenteon jälkeen yhteisiä tavoitteita tulee lähteä konkreettisesti toteuttamaan. Toteutuksessa tulee ottaa huomioon kuntien koko ja erilaiset tarpeet niin, että konkreettiset toimenpiteet hyödyttävät kaikkia Pohjois-Savon kuntia. Asetetut kärkihankkeet ovat selkeät ja tarpeelliset.

15. Tervo

Kunnanhallitus pitää esitystä Pohjois-Savon kuntien tietohallintostrategiasta hyvänä eikä näe muutostarpeita esitykseen.

16. Tuusniemi

Tuusniemen kunta pitää tärkeänä, että Pohjois-Savon kunnat tekevät tiivistä yhteistyötä tietohallinnon ja digitalisaation edistämiseksi. Mahdollisesti perustettavan kuntien tietohallintofoorumien tulee olla luonteeltaan neuvottelukuntatyypinen toimielin. Päätösvalta kuntien tietohallintoratkaisuista on säilytettävä kunnilla. Esitämme, että otsikkotasolla mainittu "Taloudellisemmin" kirjataan myös yhdeksi osaksi "Tahtotilaa". Kustannusten hallinnan on oltava selkeä yhteinen tahtotila tietohallintostrategiassa.

17. Varkaus

Varkauden kaupunki toteaa lausunnossaan, että strategialuonnos on selkeä. Strategiatasolla asia on hyvin ilmaistu. On kuitenkin tärkeää, että strategian toteutus on myös aidosti taloudellista, tehokasta ja varmaa. Lopuksi Varkauden kaupunki toteaa, että ennen lopullista kantaa tarvitaan tarkempaa selvitystä muun muassa strategiassa esitetystä In-house palvelutarjoajista.

18. Vesanto

Kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa tietohallintostrategiasta.

19. Vieremä

Kunnanhallitus tunnistaa strategian lähtökohdat myös Vieremän kunnan kohtaamina haasteina. Kunnanhallitus näkee kuntien välisen yhteistoiminnan hyödyllisenä, ja tahtotila yhteistyöhön on olemassa. Kunnanhallitus pitää aiheellisena tarkentaa, millaisia yhteisiä päätöksiä strategiassa tarkoitetaan. Kunnanhallitus pitää strategiassa kuvattua toteutusmallia toimivana. Erityisen tärkeää on, että strategia huomioi useamman in-house palveluntarjoajan käyttämisen. Kunnanhallitus pyytää tarkentamaan aikataulua palveluntarjoajien määrän vähentämisestä ja huomauttaa ettei nykyisen palveluntarjoajan vaihtaminen ole kunnan intresseissä käynnissä olevilla strategiakausilla eikä strategian hyväksyminen sido kuntaa palveluntarjoajan vaihtamiseen. Kunnanhallitus pyytää ohjausryhmää linjaamaan tietohallintofoorumissa tehtävien päätöksien luonteen ja kunnista nimettäviltä edustajilta tarvittavan päätäntävällän. Päätösvalta asioissa, joissa on taloudellinen intressi, tulee olla kunnilla. Kunta voi hyväksyä strategian ja osallistua tietohallintofoorumiin ja yhteistyöhön, mutta kunnan tulee voida päättää taloudellisia vaikutuksia sisältäviin hankkeisiin tapauskohtaisesti. Kunnanhallitus näkee, että kehittämisverkostoissa muodostuu tarvittavaa käytännönläheistä yhteistyötä, edellyttäen että verkostoihin valitaan kunnista avainhenkilöt. Kunnanhallitus pyytää tarkentamaan sisältykö verkostojen toimintaan päätöksentekoa ja tarkentamaan millaisia henkilöitä verkostoihin osallistuu. Kunnanhallitus ei tässä vaiheessa sulje pois digijohtajan rekrytointia, mutta näkee että työnkuvan ja kustannustenjaon tulee olla selkeät saatavaan palveluun ja hyötyyn nähden. Digijohtajan kautta maakunnallinen kehittäminen etenisi todennäköisesti määrätietoisemmin ja järjestelmällisemmin.

Vaihtoehto A / Vapaaehtoismalli

- Nimetään tietohallintofoorumin puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja sihteeri, jotka muodostavat työvaliokunnan ja vastaavat oman työn ohessa tietohallintofoorumiin tuotavien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Lisäksi työvaliokunta vastaa yhteistoiminnasta in house palveluntarjoajien ja muiden palveluntarjoajien kanssa.
- Nimetään sivistyksen, teknisen ja hallinnon kehittämisverkostojen isäntäkunnat ja vapaaehtoiset vetäjät.
- Nimetään valittujen kärkihankkeiden isäntäkunnat ja vapaaehtoiset vetäjät.
- Yhteiset kehittämistoimenpiteet rahoitetaan toimenpidekohtaisilla kuntaosuuksilla.

Vapaaehtoismallin kustannukset (12kk)

- Korvaus vapaaehtoisten työpanoksesta 0 euroa (isäntäkunnan vastuulla)
- Yhteiset kehittämistoimenpiteet 0 euroa (toimenpidekohtaisesti)

Vaihtoehto B / Vastuuhenkilömalli

- Nimetään tietohallintofoorumin puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja sihteeri, jotka muodostavat työvaliokunnan ja vastaavat oman työn ohessa tietohallintofoorumiin tuotavien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Lisäksi työvaliokunta vastaa yhteistoiminnasta in house palveluntarjoajien ja muiden palveluntarjoajien kanssa.
- Nimetään sivistyksen, teknisen ja hallinnon kehittämisverkostojen isäntäkunnat ja vastuuhenkilöt.
- Nimetään valittujen kärkihankkeiden isäntäkunnat ja vastuuhenkilöt.
- Pienet yhteiset kehittämistoimenpiteet rahoitetaan yhteisestä potista ja isommat toimenpidekohtaisilla kuntaosuuksilla.

Vastuuhenkilömallin kustannukset (12kk)

- Korvaus vastuuhenkilöiden työpanoksesta 22 000 euroa
- Yhteiset kehittämistoimenpiteet 56 000 euroa

Vastuuhenkilömallin rahoitus (12kk)

- Alle 4999 asukkaan kunnat 2 000 euroa eli $11 \times 2\,000 = 22\,000$ euroa
- 5000-14 999 asukkaan kunnat 4 000 euroa eli $4 \times 4\,000 = 16\,000$ euroa
- 15 000-24 999 asukkaan kunnat 8 000 euroa eli $3 \times 8\,000 = 24\,000$ euroa
- Yli 25 000 asukkaan kunnat 16 000 euroa eli $1 \times 16\,000 = 16\,000$ euroa

Vaihtoehto C / Digijohtajamalli

- Valitaan yhteistoiminnan isäntäkunnaksi esimerkiksi Siilinjärvi, joka sijaitsee maakunnan keskellä ja edustaa noin 20 000 asukkaan kuntia, jonka jälkeen isäntäkunta rekrytoi kuntien yhteisen digijohtajan (ensimmäisenä Suomessa).
- Digijohtajan työnkuva ja tehtävät:
 - Tietohallintofoorumin tuotavien asioiden valmistelu ja toimeenpano yhdessä työvaliokunnan kanssa.
 - Sivistyksen, teknisen ja hallinnon kehittämisverkostoihin tuotavien asioiden valmistelu ja toimeenpano.
 - Kärkihankkeiden valmistelu ja toimeenpano yhdessä kuntien kanssa.
 - Yhteistyön kehittäminen in house palveluntarjoajien ja muiden palveluntarjoajien kanssa.
 - Kuntien digitalisaatiotoimenpiteiden tukeminen ja yhteistoiminnan edistäminen.
 - Mahdollisten projekti- ja pilottirahoituksien hakeminen.
- Pienet yhteiset kehittämistoimenpiteet rahoitetaan yhteisestä potista ja isommat toimenpidekohtaisilla kuntaosuuksilla.

Digijohtajamallin kustannukset (12kk)

- Henkilöstökustannukset ja kiinteät kustannukset 100 000 euroa
- Yhteiset kehittämistoimenpiteet 56 000 euroa

Digijohtajamallin rahoitus (12kk)

- Alle 4999 asukkaan kunnat 4 000 euroa eli $11 \times 4\,000 = 44\,000$ euroa
- 5000-14 999 asukkaan kunnat 8 000 euroa eli $4 \times 8\,000 = 32\,000$ euroa
- 15 000-24 999 asukkaan kunnat 16 000 euroa eli $3 \times 16\,000 = 48\,000$ euroa
- Yli 25 000 asukkaan kunnat 32 000 euroa eli $1 \times 32\,000 = 32\,000$ euroa